

Dodatek do zajęć

Scenariusz zajęć

**„Kto zyskuje na kryzysie?
Inwestowanie w trudnych
czasach”**

QUIZ WIEDZY

1. **Czym jest hossa?**
 - A. Spadek cen akcji
 - B. **Wzrost cen akcji**
 - C. Zatrzymanie handlu na giełdzie

2. **Co oznacza bessa?**
 - A. Wzrost cen akcji
 - B. **Spadek cen akcji**
 - C. Wzrost inflacji

3. **Co to jest cykl koniunkturalny?**
 - A. Zmiany pogody wpływające na gospodarkę
 - B. Powtarzające się fazy wzrostu i spadku gospodarki
 - C. Roczny budżet państwa

4. **Jakie ryzyko wiąże się z inwestowaniem w kryzysie?**
 - A. Brak możliwości zakupu akcji
 - B. **Duża zmienność i niepewność**
 - C. Stałe zyski

5. **Która branża zyskała podczas pandemii COVID-19?**
 - A. Turystyka
 - B. **Farmacja**
 - C. Lotnictwo

6. **Która branża zyskała na wojnie w Ukrainie?**
 - A. **Zbrojeniowa**
 - B. Hotelarska
 - C. Transportowa

7. **Jakie wydarzenie wywołało kryzys w 2020 roku?**
 - A. Wybory
 - B. **Pandemia COVID-19**
 - C. Mistrzostwa świata

QUIZ WIEDZY

8. Co to jest ożywienie gospodarcze?

- A. Początek recesji
- B. **Powrót do wzrostu po kryzysie**
- C. Zatrzymanie produkcji

9. Co może być skutkiem kryzysu gospodarczego?

- A. Wzrost zatrudnienia
- B. **Spadek produkcji i wzrost bezrobocia**
- C. Obniżka podatków

10. Co robią inwestorzy w czasie hossy?

- A. Sprzedają akcje w panice
- B. **Kupują akcje z nadzieją na dalszy wzrost**
- C. Unikają rynku

KARTA PRACY

- **Scenariusz:** na świecie wybucha pandemia. Nowa choroba szybko się rozprzestrzenia i powoduje problemy w całej gospodarce. Ludzie boją się o zdrowie i przyszłość, a firmy zaczynają mieć kłopoty z powodu ograniczeń wprowadzonych przez rząd.

W kraju wprowadzono pewne wymogi i ograniczenia, m.in.:

- zakaz organizowania imprez masowych oraz ograniczenie możliwości wyjścia do kina, restauracji i centrum handlowego;
 - ograniczenia w przemieszczaniu się na dalsze dystanse pociągami i samolotami;
 - nakaz noszenia maseczek i rękawiczek;
 - przejście wielu pracowników na pracę zdalną;
 - zamknięcie szkół i rozpoczęcie nauki online;
 - wzrost sprzedaży komputerów, drukarek i sprzętu biurowego.
- **Giełda reaguje nerwowo. Wielu inwestorów sprzedaje akcje z obawy przed bankructwem firm. Wartość części spółek giełdowych spada nawet o 30–40% w kilka dni. Po kilku miesiącach pojawiają się informacje o firmie, która opracowała skuteczny lek na nową chorobę.**

- **Pytania dla grup**

1. Dlaczego większość inwestorów wycofuje środki z giełdy podczas kryzysu?
2. Jaki rodzaj działalności lub jaka branża mogła zyskać dzięki opisanemu kryzysowi? Podajcie co najmniej dwa przykłady i uzasadnijcie odpowiedź.
3. Jaka branża mogła stracić przez opisany kryzys? Podajcie co najmniej dwa przykłady i uzasadnijcie odpowiedź.
4. Czy dywersyfikacja portfela mogła pomóc w takiej sytuacji? Wyjaśnijcie dlaczego.
5. Gdybyście byli inwestorami, których branż unikalibyście w pierwszej fazie kryzysu, a którym przyglądalibyście się uważniej?

KARTA PRACY

- **Przykładowe odpowiedzi dla nauczyciela**

1. Inwestorzy wycofują środki, ponieważ boją się spadku zysków firm, bankructw i dalszego spadku cen akcji. Często wolą sprzedać akcje wcześniej, aby ograniczyć straty.
 2. Zyskać mogły m.in. firmy farmaceutyczne, producenci środków ochronnych, sklepy internetowe, firmy kurierskie, producenci komputerów i sprzętu do pracy zdalnej.
 3. Stracić mogły m.in. turystyka, hotelarstwo, lotnictwo, gastronomia, kina, centra handlowe i organizatorzy wydarzeń.
 4. Dywersyfikacja może pomóc, bo ogranicza ryzyko koncentracji pieniędzy w jednej branży. Jeśli część branż traci, inne mogą utrzymać wartość lub zyskać.
 5. W pierwszej fazie kryzysu inwestorzy zwykle ostrożniej patrzą na firmy zależne od podróży, spotkań i konsumpcji poza domem. Mogą uważniej analizować branże związane ze zdrowiem, technologią i obronnością i większe zainteresowanie sprzętem wojskowym mogły zwiększyć zainteresowanie inwestorów spółkami z tego sektora.
- Spółki ukraińskie prowadzące działalność w Ukrainie: Mogły znaleźć się pod presją z powodu zagrożenia infrastruktury, problemów z transportem, energią i bezpieczeństwem pracowników.
- Odnawialne źródła energii: Ograniczanie zależności od surowców energetycznych z Rosji mogło zwiększyć zainteresowanie firmami związanymi z fotowoltaiką, energetyką wiatrową.

Załącznik 1 Karta pracy

Krytyczne myślenie w praktyce – metoda STOP

Imię i nazwisko:

Klasa: Data:

Wprowadzenie

W codziennym życiu spotykamy się z wieloma informacjami – w Internecie, mediach społecznościowych, wiadomościach i rozmowach. Nie wszystkie informacje są prawdziwe lub rzetelne.

Metoda STOP pomaga świadomie oceniać informacje i chronić się przed manipulacją.

Część I – Czym jest krytyczne myślenie?

1. Wyjaśnij własnymi słowami, czym jest krytyczne myślenie.

.....

.....

.....

2. Dlaczego krytyczne myślenie jest ważne w świecie Internetu i mediów?

.....

.....

.....

Część II – Metoda STOP

S – SPRAWDŹ ŹRÓDŁO

Źródło informacji to osoba, instytucja lub strona, która przekazuje wiadomość.

3. Wypisz trzy cechy wiarygodnego źródła informacji:

a)

b)

c)

4. Przeczytaj informację:

„Profil info_now_2025 (utworzony tydzień temu, brak autora i zdjęcia) informuje, że jutro zostaną odwołane wszystkie lekcje w Polsce.”

Czy to źródło wydaje się wiarygodne? Uzasadnij odpowiedź.

.....

.....

.....

T – TYLKO FAKTY, NIE OPINIE

Fakt – informacja, którą można sprawdzić i potwierdzić.

Opinia – subiektywna ocena lub pogląd.

5. Zaznacz, czy zdanie jest FAKTEM (F), czy OPINIĄ (O):

a) „Narodowy Bank Polski opublikował raport o inflacji.” F O

b) „Ten raport pokazuje, że sytuacja gospodarcza jest fatalna.” F O

c) „W styczniu ceny żywności wzrosły o 5%.” F O

d) „To najgorszy rok dla gospodarki.” F O

6. Dlaczego mylenie opinii z faktami może być niebezpieczne?

.....

.....

.....

O – OCEŃ KONTEKST

Kontekst to okoliczności, w jakich podana jest informacja (czas, miejsce, skala).

7. Przeczytaj nagłówek:

„Uczniowie coraz gorzej radzą sobie w szkole.”

Jakie pytania należałoby zadać, aby poznać pełen kontekst tej informacji?

- a)
- b)
- c)

8. Dlaczego informacja bez kontekstu może wprowadzać w błąd?

.....

.....

.....

P – POSZUKAJ POTWIERDZENIA

Wiarygodna informacja powinna pojawiać się w kilku niezależnych źródłach.

9. Dlaczego sprawdzanie informacji w więcej niż jednym źródle jest ważne?

.....

.....

.....

10. Przeczytaj informację:

„W przyszłym tygodniu wszystkie telefony komórkowe przestaną działać.”

Gdzie szukał(a)byś potwierdzenia tej informacji? Wypisz co najmniej 3 miejsca.

a)

b)

c)

Część III – Metoda STOP w praktyce

11. Przeanalizuj poniższą informację według metody STOP:

„Eksperti ostrzegają: jeśli nie zainwestujesz teraz, stracisz jedyną szansę na szybki zysk!”

S – Sprawdź źródło:

.....

T – Tylko fakty, nie opinie:

.....

O – Oceń kontekst:

.....

P – Poszukaj potwierdzenia:

.....

12. Czy uznał(a)byś tę informację za wiarygodną? Dlaczego?

.....

.....

.....

PODSUMOWANIE

13. Dokończ zdanie:

Metoda STOP pomoże mi w codziennym życiu, ponieważ

.....

.....

.....